

Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SPLOŠNEGA SODIŠČA (senat za predhodno odločanje)

z dne 11. februarja 2026 *

„Predhodno odločanje – Obdavčenje – Skupni sistem DDV – Obdavčljive transakcije – Pojem ‚opravljanje storitev za plačilo‘ – Člen 2(1)(c), člen 24(1) in člen 25(a) in (c) Direktive 2006/112/ES – Davčna osnova – Pojem ‚plačilo‘ – Člen 73 in člen 78, prvi odstavek, točka (a), Direktive 2006/112 – Imetniki sorodnih pravic – Priobčitev fonogramov in avdiovizualnih programov brez licence – Nadomestilo, plačano organizaciji za kolektivno upravljanje – Pribitek“

V zadevi T-643/24,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo Curtea de Apel București (višje sodišče v Bukarešti, Romunija) z odločbo z dne 13. septembra 2024, ki je na Sodišče prispela 22. novembra 2024, v postopku

Centrul Român pentru Administrarea Drepturilor Artiștilor Interpreți (Credidam)

proti

Cristian General Serv SRL,

SPLOŠNO SODIŠČE (senat za predhodno odločanje),

ob posvetovanju v sestavi S. Papasavvas, predsednik, Sampol Pucurull, sodnik, G. Steinfatt, sodnica, D. Petrlik in W. Valasidis (poročevalec), sodnika,

generalni pravobranilec: J. Martín y Pérez de Nanclares,

sodni tajnik: V. Di Bucci,

na podlagi tega, da je Sodišče 12. decembra 2024 na podlagi člena 50b, tretji odstavek, Statuta Sodišča Evropske unije predlog za sprejetje predhodne odločbe preneslo na Splošno sodišče,

ob upoštevanju področja iz člena 50b, prvi odstavek, točka (a), Statuta Sodišča Evropske unije in neobstoja samostojnega vprašanja glede razlage v smislu člena 50b, drugi odstavek, navedenega statuta,

na podlagi pisnega dela postopka,

* Jezik postopka: romunščina.

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

- za Credidam Ș. Gheorghiu, izvršni direktor, skupaj z A. Lascujem, avocată,
- za romunsko vlado E. Gane, M. Chicu in L. Ghiță, agentke,
- za Evropsko komisijo M. Herold in E. Stamate, agenta,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca na obravnavi 3. decembra 2025
izreka naslednjo

Sodbo

- 1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 2(1)(c), člena 24(1) in člena 25(a) Direktive Sveta 2006/112/ES z dne 28. novembra 2006 o skupnem sistemu davka na dodano vrednost (UL 2006, L 347, str. 1).
- 2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med organizacijo Centrul Român pentru Administrarea Drepturilor Artiștilor Interpreți (Credidam), katere dejavnost je zagotavljanje kolektivnega upravljanja avtorske in sorodnih pravic v Romuniji, in družbo Cristian General Serv SRL, ki je družba romunskega prava, ki upravlja turistični penzion, in sicer glede obdavčitve z davkom na dodano vrednost (DDV) celotnega zneska ali dela zneska, ki ga je ta družba dolgovala organizaciji Credidam, ker je brez licence svojim strankam dajala na voljo fonograme in avdiovizualne programe.

Pravni okvir

Pravo Unije

- 3 Člen 2(1) Direktive 2006/112 določa:
„Predmet DDV so naslednje transakcije:
[...]
(c) storitve, ki jih davčni zavezanec, ki deluje kot tak, opravi na ozemlju države članice za plačilo;
[...]"
- 4 Člen 24 Direktive 2006/112 določa:
„1. ‚Opravljanje storitev‘ pomeni vsako transakcijo, ki ni dobava blaga.
[...]"

5 Člen 25 Direktive 2006/112 določa:

„Opravljanje storitev lahko med drugim vključuje eno od naslednjih transakcij:

- (a) odstop premoženja v pravicah, ne glede na to, ali so te pravice ustanovljene z dokumentom ali ne;
- (b) obveznost [...] dopustitve dejanja ali stanja;
- (c) opravljanje storitev [...] na podlagi zakona.“

6 Člen 73 Direktive 2006/112 določa:

„Pri dobavah blaga in opravljanju storitev, razen tistih iz členov 74 do 77, davčna osnova zajema vse, kar predstavlja plačilo, ki ga je prejel ali ga bo prejel dobavitelj ali izvajalec od pridobitelja, prejemnika ali tretje osebe za te dobave, vključno s subvencijami, ki so neposredno povezane s ceno takšnih dobav.“

7 Člen 78 Direktive 2006/112 določa:

„Davčna osnova vključuje naslednje elemente:

- (a) davke, dajatve, prelevmane in takse, razen DDV;
- [...]“

Nacionalno pravo

Davčni zakonik

8 Člena 268 in 271 Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal (zakon št. 227/2015 o davčnem zakoniku) z dne 8. septembra 2015 (*Monitorul Oficial al României*, del I, št. 688, z dne 10. septembra 2015) v različici, ki se uporablja za dejansko stanje v glavni stvari (v nadaljevanju: davčni zakonik), sta namenjena prenosu členov 2, 24 in 25 Direktive 2006/112 v romunsko pravo.

9 Člen 286 davčnega zakonika določa:

„[...]“

4. Davčna osnova ne vključuje teh elementov:

[...]

- (b) zneski, ki predstavljajo odškodnino, ugotovljeno s pravnomočno/dokončno in nepreklicno sodbo, odvisno od primera, sankcije in vsi drugi zneski, zahtevani zaradi popolne ali delne neizpolnitve pogodbenih obveznosti, če so bili pobrani v znesku, ki presega dogovorjene cene in/ali tarife; [...]“

Zakon o avtorski in sorodnih pravicah

- 10 Člen 112 Legea nr. 8/1996 privind dreptul de autor i drepturile conexe (zakon št. 8/1996 o avtorski in sorodnih pravicah) z dne 14. marca 1996 (*Monitorul Oficial al României*, del I, št. 60, z dne 26. marca 1996) v različici, ki se uporablja za dejansko stanje v postopku v glavni stvari (v nadaljevanju: zakon o avtorski in sorodnih pravicah), določa:

„1. Izvajalci in proizvajalci fonogramov imajo pravico do enotnega in pravičnega nadomestila za neposredno ali posredno uporabo fonogramov, objavljenih v komercialne namene, ali za njihovo reproduciranje z radiodifuznim oddajanjem ali na kakršen koli način priobčitve javnosti.

2. Znesek tega nadomestila se določi z metodologijami v skladu s postopkom iz členov od 163 do 165.

3. Prejemek enkratnega nadomestila se opravi v skladu s pogoji iz člena 168.

[...]

5. Za namene tega zakona se šteje, da je fonogram priobčen v komercialne namene, kadar je dan na voljo javnosti s prodajo ali z uporabo žičnih oziroma brezžičnih sredstev, ki vsakomur omogočajo dostop do njega na kraju in v času, ki si ju izbere sam.“

- 11 Člen 145 zakona o avtorski in sorodnih pravicah določa:

„1. Kolektivno upravljanje je obvezno za izvrševanje teh pravic:

[...]

(d) pravice do enkratnega pravičnega nadomestila, priznanega izvajalcem in proizvajalcem fonogramov za priobčitev javnosti in radiodifuzno oddajanje fonogramov, objavljenih v komercialne namene, ali za reprodukcijo takih fonogramov;

[...]

2. Za kategorije pravic iz odstavka 1 velja, da organizacije za kolektivno upravljanje zastopajo tudi tiste imetnike pravic, ki jim niso podelili pooblastila.“

- 12 Člen 146 zakona o avtorski in sorodnih pravicah določa:

„1. Predmet kolektivnega upravljanja so lahko naslednje pravice:

[...]

(b) pravica priobčitve del javnosti, razen glasbenih del, in umetniških storitev na avdiovizualnem področju;

[...]

2. Za kategorije pravic iz odstavka 1 organizacije za kolektivno upravljanje pravic zastopajo samo imetnike pravic, ki so jim dali pooblastilo, pripravijo metodologije [...] ali se o licenčnih pogodbah pogajajo neposredno z uporabniki.

[...]"

Metodologija

- 13 Z Decizia nr. 120/2016 privind publicarea în *Monitorul Oficial al României*, Partea I, a Deciziei civile nr. 784A din 26 octombrie 2016 a Curții de Apel București – Secția a IV-a civilă, pronunțată în Dosarul nr. 2.013/2/2016 (odločba št. 120/2016 o objavi v romunskem uradnem listu, del I, civilne odločbe št. 784A z dne 26. oktobra 2016 višjega sodišča v Bukarešti – četrti civilni senat, ki je bila izdana v zadevi št. 2.013/2/2016) (*Monitorul Oficial al Romaniei*, del I, št. 952, z dne 25. novembra 2016) je bila uveljavljena metodologija, ki jo je sprejel Oficiul Român pentru Drepturile de Autor (romunski urad za avtorske pravice) in se je nanašala zlasti na člen 112(2) zakona o avtorski in sorodnih pravicah (v nadaljevanju: metodologija).
- 14 V točki 3.12 metodologije je določeno, da kadar se varovana dela uporabljajo brez za to predhodno izdane licence, je znesek nadomestila, ki ga mora uporabnik plačati izvajalcem in proizvajalcem fonogramov, enak trikratnemu znesku nadomestila, ki bi ga ta uporabnik moral plačati, če bi imel licenco.

Spor o glavni stvari in vprašanji za predhodno odločanje

- 15 Tožeča stranka iz postopka v glavni stvari, organizacija Credidam, ki je organizacija za kolektivno upravljanje avtorske in sorodnih pravic v Romuniji, prejema in razdeljuje nadomestila, ki ustrezajo tem pravicam. Izvajalcem in proizvajalcem fonogramov zagotavlja pravico do „pravičnega nadomestila“ v smislu člena 145(1)(d) zakona o avtorski in sorodnih pravicah za priobčitev javnosti in radiodifuzno oddajanje fonogramov, objavljenih v komercialne namene, ali reprodukcijo teh fonogramov. Upravlja tudi nadomestila za imetnike pravic, ki so ji podelili pooblastilo za priobčitev umetniških storitev na avdiovizualnem področju v skladu s členom 146(1)(b) tega zakona.
- 16 Organizacija Credidam je menila, da ji je družba Cristian General Serv za obdobje od 1. oktobra 2019 do 31. decembra 2022 (v nadaljevanju: sporno obdobje) dolžna plačati znesek 4166,19 romunskih levov (RON) (približno 845 EUR), vključno z DDV, ker je v turističnem penzionu, ki ga je upravljala, javnosti priobčila fonograme ali reprodukcije fonogramov in umetniške storitve na avdiovizualnem področju (v nadaljevanju: zadevna varovana dela), ne da bi ji bila za to predhodno podeljena licenca.
- 17 Organizacija Credidam je na podlagi metodologije pri določitvi zneska iz točke 16 zgoraj potrojila znesek nadomestila, ki bi ga družba Cristian General Serv morala plačati, če bi imela licenco. Navedena organizacija je menila, da bi moralo biti to nadomestilo v celoti obdavčeno z DDV.
- 18 Organizacija Credidam je 25. novembra 2022 pri Tribunalul București (okrožno sodišče v Bukarešti, Romunija) vložila tožbo, s katero je na podlagi civilne odgovornosti zaradi protipravnega ravnanja predlagala, naj se družbi Cristian General Serv naloži po eni strani plačilo zneska, navedenega v točki 16 zgoraj, po drugi strani pa sklenitev pogodbe z njo za podelitev licenc za priobčitev del, kot so tista iz točke 15 zgoraj, javnosti.

- 19 Tribunalul București (okrožno sodišče v Bukarešti) je to tožbo, ki jo je vložila organizacija Credidam, zavrnilo s sodbo z dne 19. aprila 2023, pri čemer je v zvezi z zahtevkom za plačilo ugotovilo, da družba Cristian General Serv v spornem obdobju ni opravljala gospodarske dejavnosti, tako da – čeprav je za ta namen imela prostore – zadevnih varovanih del ni priobčila. Navedeno sodišče je glede predloga, naj se odredi sklenitev neizključne licence, ugotovilo, da zakon o avtorski in sorodnih pravicah ne odstopa od načela pogodbene svobode in da je opustitev prostorov, ki jih je ta družba uporabljala, februarja 2023 vsekakor preprečevala sklenitev neizključne licence, kot je ta, ki jo je zahtevala organizacija Credidam.
- 20 Organizacija Credidam je zoper sodbo z dne 19. aprila 2023 pri predložitvenem sodišču Curtea de Apel București (višje sodišče v Bukarešti, Romunija) vložila pritožbo. Navedena organizacija vztraja pri vseh svojih predlogih in v zvezi s tem v bistvu meni, da je predložila dokaz, da je družba Cristian General Serv zadevna varovana dela priobčila javnosti.
- 21 Predložitveno sodišče se v okviru preučitve predlogov organizacije Credidam sprašuje, ali bi bilo treba znesek, ki ga zahteva ta organizacija, v celoti ali delno obdavčiti z DDV. Pojasnjuje, da se okoliščine postopka v glavni stvari razlikujejo od okoliščin v zadevah, v katerih so bile izdane sodbe z dne 18. januarja 2017, SAWP (C-37/16, EU:C:2017:22), z dne 21. januarja 2021, UCMR – ADA (C-501/19, EU:C:2021:50), in z dne 4. julija 2024, Credidam (C-179/23, EU:C:2024:571).
- 22 V teh okoliščinah je Curtea de Apel București (višje sodišče v Bukarešti, Romunija) prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ti vprašanji:
- „1. Ali je treba določbe člena 2(1)(c), člena 24(1) in člena 25(a) Direktive [2006/112] razlagati tako, da imetniki sorodnih pravic opravljajo storitve za plačilo, če uporabnik varovana dela priobči javnosti, čeprav za to nima licence?
2. Ali je odgovor na prvo vprašanje odvisen od tega, da imetnik take sorodne pravice v skladu z nacionalnim pravom nima možnosti nasprotovati uporabi, temveč je upravičen le do enkratnega pravičnega nadomestila, ali pa je [odvisen] od metode izračuna, ki se uporablja za določitev dolgovanih zneskov?“

Dopustnost predloga za sprejetje predhodne odločbe

- 23 Kot je Evropska komisija navedla v svojem stališču, predložitveno sodišče v predlogu za sprejetje predhodne odločbe ne pojasnjuje, ali meni, da je obstoj priobčitve zadevnih varovanih del javnosti dokazan.
- 24 Glede tega je treba opozoriti, da za vprašanja v zvezi z razlago prava Evropske unije, ki jih nacionalna sodišča zastavijo v pravnem in dejanskem okviru, za opredelitev katerega so odgovorna sama in katerega pravilnosti Splošno sodišče ne preverja, velja domneva upoštevnosti. Splošno sodišče lahko zavrne odločanje o predlogu nacionalnega sodišča samo, če je očitno, da zahtevana razlaga prava Unije nima nobene zveze z dejanskim stanjem ali predmetom spora o glavni stvari, če je problem hipotetičen ali če Splošno sodišče nima na voljo dejanskih in pravnih elementov, ki so potrebni, da bi lahko na zastavljena vprašanja dalo koristne odgovore (glej po analogiji sodbo z dne 11. januarja 2024, Global Ink Trade, C-537/22, EU:C:2024:6, točka 20 in navedena sodna praksa).

- 25 V obravnavani zadevi je iz točke 2 predloga za sprejetje predhodne odločbe, katere vsebina je bila povzeta v točki 19 zgoraj, sicer res razvidno, da je prvostopenjsko sodišče, Tribunalul București (okrožno sodišče v Bukarešti), razsodilo, da družba Cristian General Serv v spornem obdobju ni opravljala gospodarske dejavnosti, kar bi povzročilo dvome o samem obstoju opravljanja storitev, v zvezi s katerimi predložitveno sodišče sprašuje Splošno sodišče.
- 26 Vendar je treba poudariti, da predložitveno sodišče v predlogu za sprejetje predhodne odločbe kljub temu ne dvomi o obstoju opravljanja teh storitev.
- 27 Zato je treba, kljub temu da je predložitveno sodišče opozorilo na dejstvo, da je edino pristojno za odločanje o pravilnosti in pravni opredelitvi dejanskega stanja v postopku v glavni stvari, ugotoviti, da – ker navedeno sodišče navaja, da glede na sodno prakso, navedeno v točki 21 zgoraj, nima na voljo zadostnih elementov za rešitev spora, o katerem odloča, in ob upoštevanju domneve upoštevnosti vprašanj za predhodno odločanje – ni očitno, da razlaga Direktive 2006/112, za katero je zaprosilo navedeno sodišče, nima nobene zveze z dejanskim stanjem ali predmetom spora o glavni stvari niti da je problem, ki ga je izpostavilo navedeno sodišče, hipotetičen (glej po analogiji sodbo z dne 12. septembra 2024, NARE-BG, C-429/23, EU:C:2024:742, točka 42).
- 28 Vprašanji za predhodno odločanje sta torej dopustni.

Utemeljenost

- 29 Iz predloga za sprejetje predhodne odločbe je razvidno, na prvem mestu, da plačilo imetnikom sorodnih pravic v romunskem pravu izhaja iz zakona in metodologije, s katero je ta zakon natančneje določen, in na drugem mestu, da se predložitveno sodišče sprašuje, ali se v primeru, da bi šlo za opravljanje storitev za plačilo, DDV obračuna samo od nadomestila, ki bi ga moral plačati uporabnik z licenco, ali pa od trikratnika tega nadomestila, ki bi ga moral plačati za priobčitev varovanih del, opravljeno brez licence.
- 30 Da bi bilo mogoče predložitvenemu sodišču podati koristen odgovor, je treba razložiti tudi člen 25(c) Direktive 2006/112, ki se nanaša na opravljanje storitev v skladu z zakonom, ter člen 73 in člen 78, prvi odstavek, točka (a), te direktive, ki se nanašata na davčno osnovo za DDV.
- 31 Posledično je treba ugotoviti, da predložitveno sodišče z vprašanjema, ki ju je treba obravnavati skupaj, v bistvu sprašuje, ali je treba člen 2(1)(c), člen 24(1), člen 25(a) in (c), člen 73 in člen 78, prvi odstavek, točka (a), Direktive 2006/112 razlagati tako, da:
- imetniki sorodnih pravic opravljajo storitve za plačilo, kadar njihova varovana dela javnosti priobči uporabnik, ki za to nima licence, ne glede na okoliščino, da po eni strani tej priobčitvi ne morejo nasprotovati in da po drugi strani njihovo plačilo izhaja iz nacionalnega zakona in predpisov, na katere ta zakon napotuje;
 - se DDV obračuna za celotno nadomestilo, ki ga je treba plačati imetnikom sorodnih pravic za to opravljanje storitev, vključno z delom tega nadomestila, ki presega nadomestilo, ki bi ga ta uporabnik moral plačati, če bi imel licenco.
- 32 Na prvem mestu, kar zadeva vprašanje, ali opravljanje storitev, kot je to v postopku v glavni stvari, ustreza opredelitvi opravljanja storitev za plačilo, je treba opozoriti, da je storitev opravljena za plačilo v smislu člena 2(1)(c) Direktive 2006/112 le, če med izvajalcem in prejemnikom storitve obstaja pravno razmerje, v okviru katerega se izmenjajo vzajemna izpolnitvena ravnanja, pri čemer

nadomestilo, ki ga prejme izvajalec storitve, pomeni dejansko protivrednost storitve, ki jo je mogoče individualizirati in ki je bila opravljena za prejemnika. Za tak primer gre, kadar obstaja neposredna zveza med opravljeno storitvijo in prejeti protivrednostjo (glej sodbo z dne 24. februarja 2022, Suzlon Wind Energy Portugal, C-605/20, EU:C:2022:116, točka 62 in navedena sodna praksa).

- 33 V zvezi s tem je treba najprej opozoriti, kot je to storil generalni pravobranilec v točkah 38 in 48 sklepnih predlogov, da je treba pojem „pravno razmerje, v okviru katerega se izmenjujejo vzajemna izpolnitvena ravnanja“ razlagati široko. Iz sodne prakse je namreč razvidno, da že sama uporaba regulirane storitve, kot je parkiranje vozila na plačljivem parkirišču (sodba z dne 20. januarja 2022, Apcoa Parking Danmark, C-90/20, EU:C:2022:37) ali poraba električne energije v kraju prebivališča (sodba z dne 27. aprila 2023, Fluvius Antwerpen, C-677/21, EU:C:2023:348), lahko ustvari pravno razmerje med osebo, ki ima pravice, ki omogočajo zagotavljanje te storitve, in osebo, ki je to storitev uporabila (glej v tem smislu sodbi z dne 20. januarja 2022, Apcoa Parking Danmark, C-90/20, EU:C:2022:37, točki 28 in 29, in z dne 27. aprila 2023, Fluvius Antwerpen, C-677/21, EU:C:2023:348, točke od 30 do 32).
- 34 Dalje, kar zadeva pojem „nadomestilo“, je treba poudariti, da v skladu s sodno prakso, navedeno v točki 33 zgoraj, okoliščina, da dolgovani zneski sploh niso bili plačani, ni ovira za ugotovitev vzajemnosti pravic in obveznosti, ki izhajajo iz zadevne ekonomske transakcije (glej v tem smislu sodbi z dne 20. januarja 2022, Apcoa Parking Danmark, C-90/20, EU:C:2022:37, točke od 39 do 43, in z dne 27. aprila 2023, Fluvius Antwerpen, C-677/21, EU:C:2023:348, točki 30 in 32).
- 35 Nazadnje, kar zadeva pojem „neposredna povezava“, kot ga je navedlo predložitveno sodišče, je Sodišče že razsodilo, da dejstvo, da organizacija za kolektivno upravljanje avtorske in sorodnih pravic prejme plačilo, ne preprečuje obstoja neposredne povezave v smislu sodne prakse, navedene v točki 32 zgoraj, saj ta organizacija deluje v imenu imetnikov takih pravic, in da dejstvo, da kolektivno upravljanje nadomestil izhaja iz pravne obveznosti, ne izključuje obstoja take povezave (glej v tem smislu sodbo z dne 21. januarja 2021, UCMR – ADA, C-501/19, EU:C:2021:50, točka 37). Sodišče je prav tako pojasnilo, da ravno zakonodajni okvir vzpostavlja neposredno povezavo med opravljanjem storitev in obveznostjo plačila protivrednosti, pri čemer je treba opozoriti, da člen 25(c) Direktive 2006/112 izrecno določa, da opravljanje storitev lahko med drugim vključuje opravljanje storitev na podlagi zakona (glej v tem smislu sodbo z dne 4. julija 2024, Credidam, C-179/23, EU:C:2024:571, točka 40).
- 36 Kot je generalni pravobranilec poudaril v točki 31 sklepnih predlogov, se je predložitveno sodišče zaradi okoliščine, da je v obravnavani zadevi do priobčitve varovanih del prišlo, ne da bi organizacija Credidam predhodno podelila licenco za tako priobčitev, spraševalo o možnosti, da se za dejansko stanje v postopku v glavni stvari uporabi sodna praksa, ki izhaja iz sodbe z dne 21. januarja 2021, UCMR – ADA (C-501/19, EU:C:2021:50).
- 37 V zvezi s tem je treba poudariti, da načelo davčne nevtralnosti na področju obračunavanja DDV nasprotuje splošnemu razlikovanju med nezakonitimi in zakonitimi transakcijami, saj je sistem DDV namenjen obdavčitvi končnega potrošnika blaga ali storitev, kadar so bile te dobavljene ali opravljene v okviru obdavčljivih poslov v skladu z Direktivo 2006/112 (glej sodbo z dne 27. aprila 2023, Fluvius Antwerpen, C-677/21, EU:C:2023:348, točka 28 in navedena sodna praksa).

- 38 V obravnavani zadevi je iz predloga za sprejetje predhodne odločbe razvidno, da se družbi Cristian General Serv očita, da je varovana dela priobčila javnosti, ne da bi ji bilo za to predhodno dodeljeno dovoljenje ali licenca.
- 39 Priobčitev zadevnih varovanih del daje izvajalcem in proizvajalcem fonogramov, ki so pri teh delih sodelovali, enkratno in pravično nadomestilo za neposredno ali posredno uporabo teh del, ne da bi ti izvajalci in proizvajalci fonogramov lahko tej uporabi nasprotovali.
- 40 Podrobna pravila o enkratnem in pravičnem nadomestilu, ki izhajajo zlasti iz točke 3.12 metodologije, določajo, da to nadomestilo lahko znaša od enkratnika do trikratnika zneska, odvisno od tega, ali je priobčitev varovanih del odobrila organizacija Credidam, ki zastopa imetnike sorodnih pravic *ex lege* v skladu s členoma 145 in 146 zakona o avtorski in sorodnih pravicah (glej točki 11 in 12 zgoraj). Zato – tudi če so bila zadevna varovana dela priobčena brez licence – dejstvo, da organizacija za kolektivno upravljanje avtorske in sorodnih pravic ni podelila licence, ni preprečevalo uporabe pravnega in regulativnega okvira, ki ureja priobčitev javnosti takih del brez licence, kar mora preveriti predložitveno sodišče.
- 41 Okoliščina, da uporabnik varovanih del ni plačal zneskov, ki bi jih moral plačati, ne nasprotuje temu, da se ti zneski glede na sodno prakso, navedeno v točki 34 zgoraj, opredelijo kot protivrednost storitve, ki jo v imenu imetnikov sorodnih pravic opravi organizacija za kolektivno upravljanje avtorske in sorodnih pravic, kar mora preveriti predložitveno sodišče.
- 42 Dejstvo, da zneske, ki jih dolguje uporabnik varovanih del, zahteva organizacija za kolektivno upravljanje avtorske in sorodnih pravic, in ne sami imetniki sorodnih pravic, tudi ne izključuje, kot je razvidno iz točke 35 zgoraj, obstoja neposredne povezave med opravljeno storitvijo in prejeto protivrednostjo.
- 43 Glede na navedeno se zdi, da opravljanje storitev, kot ga je ugotovilo predložitveno sodišče, izpolnjuje merila iz sodne prakse, ki so bila navedena v točki 32 zgoraj, kar pa mora preveriti predložitveno sodišče.
- 44 Na drugem mestu, glede vprašanja, ali se v primeru, da je uporabnik varovanih del imel licenco, DDV obračuna samo od nadomestila, ki bi bilo dolgovano organizaciji za kolektivno upravljanje, ki v imenu imetnikov sorodnih pravic upravlja avtorsko in sorodne pravice, ali pa se obračuna od trikratnega zneska tega nadomestila, je treba navesti naslednje ugotovitve.
- 45 Iz ustaljene sodne prakse izhaja, da je davčna osnova za opravljanje storitev, ki je izvedeno za plačilo, plačilo, ki ga je davčni zavezanec za to dejansko prejel. Navedeno plačilo pomeni subjektivno, to je dejansko prejeto vrednost, in ne vrednost, ocenjeno po objektivnih merilih. Poleg tega mora biti mogoče navedeno plačilo izraziti v denarju (glej sodbo z dne 7. marca 2013, Efir, C-19/12, neobjavljena, EU:C:2013:148, točka 41 in navedena sodna praksa).
- 46 Poleg tega iz člena 78, prvi odstavek, točka (a), Direktive 2006/112 izhaja, da sam DDV ni vključen v davčno osnovo, kar pomeni, da je DDV po samem zakonu vedno vključen v dogovorjeno ceno (sodba z dne 21. marca 2024, Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w Bydgoszczy (Možnost popravka v primeru napačne stopnje), C-606/22, EU:C:2024:255, točka 27).
- 47 Sodišče Unije pa ta pojem „dogovorjena cena“, to je „plačilo“ za opravljanje storitev, razlaga tako, da vključuje pribitke ali dodatne stroške, kadar ti izhajajo iz uporabe pravnega okvira za razmerja med izvajalcem storitev in tistim, ki je te storitve koristil, čeprav nezakonito ali nepravilno,

z drugimi besedami, kadar ti pribitki ali dodatni stroški ponazarjajo neposredno povezavo med opravljanjem storitev in plačilom zanj. Sodišče je tako razsodilo, da so stroški nadzora nad nepravilnim parkiranjem, ki so jih morali plačati vozniki, ki so uporabili parkirno mesto, obdavčeni z DDV, ne glede na to, da so bili ti stroški v nacionalni zakonodaji opredeljeni kot kazen (sodba z dne 20. januarja 2022, Apcoa Parking Danmark, C-90/20, EU:C:2022:37, točke od 30 do 34 in 46). Prav tako je razsodilo, da je odškodnina za korist, ki jo je nezakonito pridobil nezakoniti odjemalec električne energije, obdavčena z DDV (sodba z dne 27. aprila 2023, Fluvius Antwerpen, C-677/21, EU:C:2023:348, točka 32).

- 48 V obravnavani zadevi je iz točke 3.12 metodologije, ki je posebej navedena v zakonu o avtorski in sorodnih pravicah, izrecno razvidno, da je pribitek k plačilu, ki ga mora plačati uporabnik varovanih del, ki nima licence, neposredna posledica priobčitve teh del brez licence, to je posledica opravljanja storitev, kot v postopku v glavni stvari, kar pa mora preveriti predložitveno sodišče.
- 49 Zato je cena, ki jo je treba upoštevati in ki je obdavčena z DDV, v okoliščinah, kot so te v postopku v glavni stvari, cena, ki je zakonsko določena v primeru priobčitve del, kot so zadevna varovana dela, brez licence, kar pomeni, da gre za trikratnik zneska, ki bi ga uporabnik moral plačati, ko dela javnosti priobči z licenco.
- 50 Glede na navedene preudarke je treba na postavljeni vprašanji odgovoriti, da je treba člen 2(1)(c), člen 24(1), člen 25(a) in (c), člen 73 in člen 78, prvi odstavek, točka (a), Direktive 2006/112 razlagati tako, da:
- imetniki sorodnih pravic opravljajo storitve za plačilo, kadar njihova varovana dela priobči javnosti uporabnik, ki za to nima licence, ne glede na okoliščino, da po eni strani tej priobčitvi ne morejo nasprotovati in da po drugi strani njihovo plačilo izhaja iz nacionalnega zakona in predpisov, na katere ta zakon napotuje;
 - se DDV obračuna za celotno nadomestilo, ki ga je treba plačati imetnikom sorodnih pravic za to opravljanje storitev, vključno z delom tega nadomestila, ki presega nadomestilo, ki bi ga ta uporabnik moral plačati, če bi imel licenco.

Stroški

- 51 Ker je ta postopek za stranki v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopkih pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je

SPLOŠNO SODIŠČE (senat za predhodno odločanje),

razsodilo:

Člen 2(1)(c), člen 24(1), člen 25(a) in (c), člen 73 in člen 78, prvi odstavek, točka (a), Direktive Sveta 2006/112/ES z dne 28. novembra 2006 o skupnem sistemu davka na dodano vrednost

je treba razlagati tako, da

- imetniki sorodnih pravic opravljajo storitve za plačilo, kadar njihova varovana dela priobči javnosti uporabnik, ki za to nima licence, ne glede na okoliščino, da po eni strani tej priobčitvi ne morejo nasprotovati in da po drugi strani njihovo plačilo izhaja iz nacionalnega zakona in predpisov, na katere ta zakon napotuje;
- se davek na dodano vrednost obračuna za celotno nadomestilo, ki ga je treba plačati imetnikom sorodnih pravic za to opravljanje storitev, vključno z delom tega nadomestila, ki presega nadomestilo, ki bi ga ta uporabnik moral plačati, če bi imel licenco.

Papasavvas

Sampol Pucurull

Steinfatt

Petrlik

Valasidis

Razglašeno na javni obravnavi v Luxembourg, 11. februarja 2026.

Podpisi